

Manažerská praxe jako specifická forma výuky

Mgr. Bc. Jitka Kaplanová; PhDr. Romana Lisnerová
CŠM PedF UK v Praze

Cíl a obsah příspěvku

- Vymezit jednu z forem vzdělávání v Centru školského managementu.
- Přiblížit podmínky spolupráce s tzv. „katedrovými školami“ .
 - Východiska pro zařazení manažerských praxí.
 - Zasazení manažerských praxí do teoretického rámce didaktických forem.
 - Způsoby realizace různých typů manažerských praxí.
 - Spolupráce katedry CŠM se školskou praxí (katedrové školy).

Východiska pro vymezení manažerských praxí

- Inspirace v zahraničí – Manchester
- Metoda PAL (Peer assisted leadership – shadowing)
- *Model předmětu Řízení v praxi je specifickou modifikací formy shadowingu - stínování, která respektuje jeho obecná východiska, ale akcentuje specifika vzdělávání na katedře a požadavky pro přípravu školských manažerů.*

Obečné vymezení didaktické formy výuky

- Definice didaktické formy (Mužík, 2004)
 - Organizační rámec výuky.
 - Různé způsoby řízení a organizace didaktického procesu.
- Manažerská praxe = specifickou formou výuky dospělých
 - Využívaná katedrou CŠM
 - Kombinované studium Školského managementu
 - Cíle:
 - Propojit získané teoretické poznatky s praxí a vytvářet u studentů kompetence v konkrétní oblasti řízení školy (sociální a personální, komunikační a pracovní).
 - Vytvořit studentům optimální podmínky k seznámení s co nejširším spektrem škol a školských zařízení, popř. dalších pracovišť, a pro získávání nových podnětů a inspirací pro vlastní řídicí práci studentů.
 - Eliminovat uzavřenost škol a školských zařízení a odstraňovat tak bariéry mezi jednotlivými typy škol, mezi školami různých zřizovatelů a v neposlední řadě mezi pracovníky různých resortů.

Didaktické formy výuky

- Definice didaktické formy (Mužík, 2004)
- **Vymezení didaktických forem**
 - Palán (1997)
 - Časové hledisko
 - Prostředí vyučování
 - Organizační uspořádání
 - Stav systémů
 - Zaměření pedagogické akce
 - Řehák (1981)
 - Složení účastníků
 - Skalková (1999)
 - Frontální
 - Skupinové a kooperativní
 - individualizované

Vymezení manažerské praxe

- Manažerská praxe je frontální, případně individualizovaná didaktická forma realizovaná v nestálé skupině studentů, v níž dochází ke vzájemnému obohacování a učení se na základě zkušeností. Probíhá v terénu a zahrnuje živé i neživé systémy.

Realizace manažerských praxí

- Manažerské praxe probíhají u proškolených a odborně zdatných řídicích pracovníků:
 - na vybraných školách a školských pracovištích
 - ✓ katedrové školy
 - ✓ školy garantů vzdělávacích modulů
 - ✓ na pracovištích studentů navzájem
 - dále na různých úrovních státní správy a samosprávy ve školství (ČŠI, kraje a KÚ, města a magistráty atd.)
 - v řídicích strukturách úspěšných firem a podniků (ziskové organizace).

Individuální versus skupinová MP

Individuální

- zajišťuje si student sám
- absolvuje ji samostatně
- např. *Najděte si svého ředitele* (v rámci předmětu Vedení lidí)
- slouží k procvičování různých metod

Skupinová

- zajišťuje katedra CŠM
- studenti ji absolvují po menších skupinkách
- probíhají pod vedení:
 - garanta modulu na jeho škole
 - ředitele/ředitelky katedrové školy
 - zástupce KÚ, ČŠI
 - vrcholových manažerů v ZO
 - studenta na jeho pracovišti

Katedrové školy – výběr

Záměr – různé druhy a typy škol

Kritéria výběru

- Zápis ve školském rejstříku
- Podmínky pro realizaci manažerských praxí
- Podmínky pro výzkum
- Role ředitele školy

Nástroje výběru

- Analýza zpráv ČSI
- Reference
- Rozhovor

Katedrové školy – spolupráce

Společné

- Realizace manažerských praxí
- Výzkumné pracoviště
- Aplikační pracoviště
- Deskripce
- Komparace
- Sběr kazuistik

Individuální

- Kvalitativní dlouhodobý výzkum – příklady dobré praxe
- Zapojení do řešení závěrečných prací studentů
- Aktivní účast na kulatých stolech a konferencích katedry

Závěr

Použitá literatura:

- Mužík, J. (2004). *Androdidaktika*. Praha: ASPI.
- Plamínek, J. (2010). *Vzdělávání dospělých*. Praha: Grada Publishing, a. s.
- Řehák, M. (1981). *Didaktika dospělých*. Praha: Ústav pro kulturně výchovnou činnost.
- Skalková, J. (1999). *Obecná didaktika*. Praha: ISV nakladatelství.
- Slavíková, L. (2000). Využití metody PAL-shadowingu při vytváření modelu přípravy školských manažerů. In *Vzdělávání – brána k evropské integraci*. Brno: Masarykova univerzita, s. 459 – 461.
- Vašutová, J. (2002). *Strategie výuky ve vysokoškolském vzdělávání*. Praha: PedF UK.

Příprava monografie

Děkujeme za pozornost

